

پایتخت فرهنگی در دل پایتخت

در قلب کلانشهر بزرگ تهران فضای سبز وسیعی با دسترسی آسان به بزرگراه‌های شهری وجود دارد که اراضی عباس‌آباد یا تپه‌های داوودیه نام دارد.

در قلب کلانشهر بزرگ تهران فضای سبز وسیعی با دسترسی آسان به بزرگراه‌های شهری وجود دارد که اراضی عباس‌آباد یا تپه‌های داوودیه نام دارد.

به لحاظ موقعیت خاص این مکان، پیش از انقلاب نیز طرح‌هایی عمرانی برای آن پیش‌بینی شده بود که هیچ‌گاه به اجرا درنیامد. اما پس از انقلاب با کمی وقفه تغییر کاربری یافت و در سال‌های اخیر طرح‌های بزرگی مانند موزه دفاع مقدس، باغ کتاب، باغ هنر، باغ نمایش، باغ فلسفه، باغ علوم و... را در دل خود جا داد تا هر شهروندی را برای داشتن ساعاتی مفرح در روز جذب خود کند. هر یک از مکان‌های یاد شده دارای کاربردهایی عمومی یا تخصصی هستند که می‌تواند برآورنده نیازهای اهل کتاب و کتابخوانی و هنر در شاخه‌های مختلف آن باشد. اگر شما شهروند تهران هستید یا در شهرهای دیگر زندگی می‌کنید، به یاد داشته باشید که در چند سال آینده تپه‌های عباس‌آباد قرار است قطب فرهنگی و تفریحی تهران و کشور شود. این منطقه به دلیل استفاده از فضای سبز گسترده و داشتن طرح‌های مختلف شهری، در آینده نزدیک بزرگ‌ترین قطب فرهنگی تهران خواهد شد. دو پروژه بزرگ باغ کتاب و باغ هنر در این نوشتار بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. این دو طرح هم‌اکنون در دست اجراست و در چند سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید.

سال‌هاست که برپایی نمایشگاه کتاب در تهران به موضوعی قابل بحث تبدیل شده زیرا جایگاه مناسبی از لحاظ رفت‌وآمد و موقعیت شهری برای برگزاری نمایشگاه کتاب یافت نشده است. از سوی دیگر بهتر است که برای چنین اتفاق بزرگ فرهنگی که سالی یک‌بار رخ می‌دهد مکانی مناسب پیش‌بینی شود، برای همین شهرداری تهران از سال 86 نخستین گام را برای احداث باغ کتاب براساس نیاز ایجاد شده در جامعه شهری به‌عنوان پایگاه همیشگی نمایشگاه‌های سالانه، بین‌المللی و حتی فصلی با زیربنایی معادل 45 هزار متر مربع در اراضی عباس‌آباد برداشت.

باغ کتاب با قرار گرفتن در نزدیکی متروی میرداماد می‌تواند فضایی مناسب برای گردهمایی نویسندگان، هنرمندان، ناشران و اهالی فرهنگ باشد. از دیگر مزایای این مرکز وجود کتابخانه ملی و دیگر فضاهای فرهنگی مانند موزه دفاع مقدس، باغ نمایش، باغ هنر و... در مجاورت این پروژه است که مجموعه این محیط‌های فرهنگی توسط یک محور پیاده‌رو به یکدیگر وصل می‌شوند و این محور، محور فرهنگی نام دارد و گفتنی است که دقیقاً از مرکز پروژه باغ کتاب می‌گذرد. در مجموعه باغ کتاب تهران 16 فضای نمایشگاهی طراحی شده که این فضاهای نمایشگاهی بسته به نیازهای مختلف ممکن است به هم متصل شوند یا اینکه به‌صورت مستقل عمل کنند. ایده اولیه باغ کتاب برگرفته از نمایشگاه فرانکفورت آلمان است ولی در طراحی و مفهوم آن از باغ‌های ایرانی الهام گرفته شده است. باغ کتاب باغ 4 فصل است که بر این اساس شامل 4 قسمت اصلی و در مجموع 11 بلوک می‌شود و محلی است برای تسهیل و تسریع برقراری ارتباط میان شهروندان با کتاب‌های مورد نیاز خود؛ همچنین ایجاد چنین فضایی امکان عرضه کتاب را به متقاضیان آسان‌تر می‌کند و در نتیجه با پیدایش روش‌های جدید بازاریابی کتاب، نحوه توزیع آن نیز مناسب‌تر خواهد شد.

باغ کتاب می‌تواند کانون تمام رویدادهای مربوط به انتشار جدیدترین کتاب‌های منتشر شده در ایران و جهان باشد چنانچه ایجاد نمایشگاه‌های دائمی سالانه، فصلی، بین‌المللی، استانی، موضوعی و تخصصی از کاربردهای اولیه و اساسی آن به شمار می‌رود و همچنین در کنار این نمایشگاه‌ها برپایی کارگاه‌های تخصصی، بحث و نقد درخصوص کتاب‌ها، همایش‌ها، جشنواره‌های فرهنگی و ادبی، آیین‌های بزرگداشت و مراسم انتخاب کتاب سال و اهدای جوایز ادبی از دیگر امکاناتی است که این مکان فرهنگی می‌تواند ایجاد کند. درخصوص نحوه معماری ساختمان باغ کتاب باید گفت که طراحی و ساخت همزمان این پروژه از مشخصه‌های بارز این مجموعه است و علت این نوع انتخاب در نحوه ساخت، این است که تا آخرین لحظات فرصت برای طراحی جزئیات با کیفیت و کمیت لازم وجود داشته باشد.

همچنین درخصوص پشت‌بام سرسبز این مجموعه باید گفت که طراحان باغ کتاب قصد دارند که محدوده بام ساختمان به‌صورتی کاملاً سبز همگون با طبیعت گرداگرد خود باشد و بازدیدکنندگان نیز بتوانند از روی پیاده‌رو حرکت کرده و از پلکان بر بام ساختمان برسند و از محوطه زیبای آن بهره ببرند که این خود از نقاط قابل توجه ایجاد این پروژه عظیم است. همچنین نمای شیشه‌ای به کار رفته در ساختمان به دلیل بالا رفتن ضریب اطمینان در بحث زلزله از پیچیده‌ترین نوع نمای شیشه‌ای است که در دنیا به کار می‌رود که

به آن اصطلاحاً سیستم عنکبوتی گفته می‌شود. درخصوص باغ کتاب باید گفت که اگر درصدی هم وجود داشته باشد که از این مجموعه به دلایلی برای نمایشگاه‌های سالانه کتاب استفاده نشود، می‌تواند محلی باشد برای برآوردن نیازهای افراد جامعه در هر مقطع سنی برای تهیه کتاب مورد نیاز خود که بروند و در محیطی مناسب و مفرح با توجه به امکانات تعبیه شده در داخل آن در کمال آرامش به خرید کتاب مورد علاقه خود بپردازند و این مکان می‌تواند حلقه اتصال باشد بین دنیای کتاب از زمان نوشته شدن تا زمانی که برای فروش در اختیار مخاطبان خود قرار می‌گیرد.

بی نظیر ترین مرکز فرهنگی کشور

قرار است باغ هنر (فردوسی) از بی‌نظیرترین مراکز فرهنگی کشور به شمار آید به‌گونه‌ای که از لحاظ معماری مشابه باغ‌های ایرانی مربوط به 150 سال پیش ساخته شود. در طراحی آن نیز از نوع معماری باغ فین کاشان، کوشک مرکزی و امارت هشت بهشت اصفهان استفاده شده است.

احداث این باغ در فضایی بسیار وسیع به مساحت 47 هزار مترمربع در مجموعه باغستان‌های شمالی اراضی عباس‌آباد و در کنار موزه دفاع مقدس و در باغ کتاب در نظر گرفته شده است و فعالیت عمده‌ای که در مجموعه انجام خواهد گرفت در زمینه‌های هنری و برخی مسائل علمی خواهد بود. پیش‌بینی‌ای که در احداث این طرح انجام شده در جهت ایجاد فضای شهری است که می‌تواند خدمات گسترده‌ای برای رفع نیاز شهروندان ارائه دهد و این قابلیت را دارد که بتواند جایگاهی بین‌المللی را نیز از آن خود سازد. با توجه به روند هنری کشور و انتخاب سبک‌های مختلف از سوی هنرمندان از رئال تا مدرن و انتزاعی، طراحی باغ هنر با توجه به این گرایش‌های مختلف در حیطه هنری کشور، ترکیبی متناسب از سنت و مدرنیته در نظر گرفته شده است و خانه‌های موسیقی، نقش، معماری و شعر در 4 کانون اصلی باغ مستقر شده‌اند و قرار است که دو شاخه هنری نمایش و سینما در باغ نمایش جایگزین شوند.

براساس طراحی‌های انجام شده خانه موسیقی مساحتی بالغ بر 2900 مترمربع و خانه نقش 1800 متر مربع، خانه معماری 2500 متر مربع و خانه شعر نیز فضایی بیش از 2900 متر مربع را به‌خود اختصاص خواهند داد و علاوه بر این، فضای کوشک مرکزی باغ هنر فردوسی 2600 مترمربع پیش‌بینی شده است. گفتنی است بزرگ‌ترین مجموعه تعبیه شده در این پروژه یعنی باغ هنر، سالن اجتماعات آن است که مساحتی به وسعت 7500 متر مربع و گنجایش 5000 نفر دارد که آن را به یکی از بزرگ‌ترین سالن‌های پایتخت برای برگزاری مراسم فرهنگی و هنری تبدیل خواهد کرد. بخش‌های دیگری نیز در باغ هنر فردوس وجود دارد که می‌تواند مورد توجه هنر واقع شود و آن‌هم باشگاه هنرمندان و کارگاه‌های هنری است که هر کدام در زمینی به مساحتی 1500 متر مربع قرار است ساخته شوند. از دیگر مراکز در نظر گرفته شده در باغ هنر که می‌تواند مورد توجه عموم مردم به‌ویژه جوانان واقع شود در نظر گرفتن محوطه کنسرت تابستانی با ظرفیتی بالغ بر 3500 متر مربع است.

این مجموعه هنری بعد از اتمام ساخت می‌تواند با مدیریت صحیح و با برگزاری نمایشگاه‌های جذاب موجب استقبال مردم از هنر این مرز و بوم باشد و شاید با فرهنگی‌سازی صحیح، سلیقه عموم را برای خرید و دیدن آثار هنری اصلاح کرده و آن را تبدیل به عنصری جدایی‌ناپذیر از زندگی و روح مردم سازد.

باغ نمایش تهران که از دیگر پروژه‌های در حال ساخت در شرق اراضی عباس‌آباد است در زمینی به مساحت 40 هزار مترمربع جای گرفته است. این مجموعه همان‌گونه که از نامش پیداست برای اجرای هنرهای نمایشی در نظر گرفته شده و کاربری آن برای عموم مردم است و به‌طور کلی برای انواع اجرا اعم از تئاتر، سینما و تمامی هنرهای نمایشی، در فضای بسته و باز با قابلیت گذر و توقف برای تماشا مناسب است که می‌تواند با توجه به قرار گرفتن در کنار سایر مجموعه‌های باغ هنر، موزه دفاع مقدس و... و همچنین وجود فضای سرسبز پیرامونش فضای مناسبی برای گذران اوقات خوشی برای شهروندان به ارمغان بیاورد.

16 میلیون رنگ در عباس‌آباد

پس از گذشت 22 سال از پایان 8 سال دفاع مقدس بالاخره پایتخت تهران صاحب یک موزه به نام دفاع مقدس شده است که این روزها فعالیت و تکاپو در این مجموعه افزایش یافته تا به‌زودی شاهد بهره‌برداری از فاز نخست آن باشیم. کلنگ این موزه در زمینی به مساحت 200 هزار متر مربع و زیربنای ساختمانی بالغ بر 30 هزار متر مربع در سال 85 زده شد و در حال حاضر آماده بهره‌برداری است.

یک بخش این مجموعه را باغ راهی در فاصله میان دو بزرگراه شهید حقانی و شهید همت دربرمی‌گیرد و برای تفریح مردم ساخته شده و در آن یادمان‌هایی از دوران دفاع مقدس نصب می‌شود و بخش دیگر را موزه دفاع مقدس که خود از تالارهای هفت‌گانه برای روایت هر آنچه از زمان پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان جنگ تحمیلی رخ داد و حتی نمایش امروز و دستاوردهای علمی، فرهنگی و... را شامل می‌شود، تالار فرماندهان برای نشان دادن تصویر تمام فرماندهان شهید و زنده 8 سال دفاع مقدس، تالار یادبود برای ادای

احترام به ایثارگران جنگ تحمیلی، اسامی تمام شهدای جنگ تحمیلی و... تشکیل می‌دهد. همچنین برای این مجموعه سالن سینما و تئاتر، سالنی برای برگزاری همایش‌ها، گالری، کتابخانه و... نیز طراحی و ساخته شده است.

برای آنهایی که به موزه دفاع مقدس می‌آیند در باغ دره جشنواره‌ای از نور، ۱۶ میلیون رنگ، آب و آتش فراهم شده تا هر شب به تناسب زمان، بزرگ‌ترین فستیوال نوری ایران اجرا شود.

برای اجرای این نمایش بزرگ، در داخل دریاچه موزه یکصد فواره آب با چیدمان یک دایره به قطر ۳۰ متر و با ارتفاع ۱۵ متر برای نمایش لیزری طراحی شده است.